

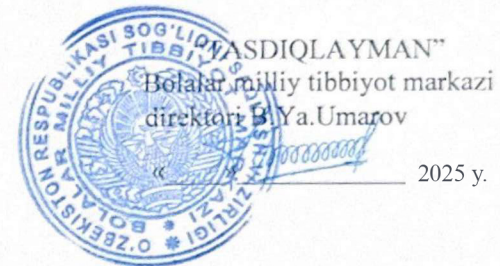
O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni Saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-son buyrug'iga
Ilova

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

BOLALAR MILLIY TIBBIYOT MARKAZI

**BOLALARDA GIPOSPADIYA
NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

TOSHKENT 2025

ASDIQLAYMAN"
Bolalar milliy tibbiyot markazi
direktori B. Ya. Umarov

«_____» 2025 y.

BOLALARDA GIPOSPADIYa
NOZOLOGIYaSI BO'YICha TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

TOSHKENT - 2025

BOLALARDA GIPOSPADIYA

NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYASINING NOMI (KODI), TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo‘yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo‘yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo‘yicha stasionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
Q54	Gipospadiya	Bolalar urologi	Bolalar xirurgi, endokrinolog, genetik	Bolalar urologi	Bolalar xirurgi, endokrinolog, genetik
Q54.0	Jinsiy olat boshchasi gipospadiyasi				
Q54.1	Jinsiy olat gipospadiyasi				
Q54.2	Olat-yorg‘oq gipospadiyasi				
Q54.3	Oraliq gipospadiyasi				
Q54.4	Jinsiy olatning tug‘ma qiyshiqligi				
Q54.8	Boshqa gipospadiyalar				
Q53.9	Aniqlanmagan gipospadiya				

**BOLALARDA GIPOSPADIYA NOZOLOGIYA BO'YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH,
REABILITASIYA VA DISPANSERIZASIYA TADBIRLARI**

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam*				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyatlari va anamnez 2. Obyektiv ko'rik 3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	Pediatr	Pediatr, bolalar urologi	Bolalar urologi	Bolalar urologi	Bolalar urologi	1	Davolanish davri: 6-18 oylikda jarrohlik amaliyoti. Stasionarda bo'lish vaqti: 7-10 kun.
Izoh: Tumanda mutaxassis yo'q bo'lgan holatlarda bemorlar qo'shni tumanlarga jo'natiladi.								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	1. Shikoyatlari va anamnez 2. Ob'ektiv ko'rik 3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	-	Bolalar xirurgi, endokrinolog	Bolalar xirurgi, endokrinolog	Bolalar xirurgi, endokrinolog	Bolalar xirurgi, Endokrinolog, genetik	1	Davolanish davri: 6-18 oylikda jarrohlik amaliyoti. Stasionarda bo'lish vaqti: 7-10 kun.
Izoh: Bemorni tekshirish davomida yondosh kasalliklar aniqlangan holatlarda tibbiyot muassasasi ko'rsatmasiga asosan qo'shimcha mutaxassislar konsultasiyalari amalga oshiriladi.								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1. Umumiy qon tahlili	-	-	+	+	+	1	
	2. Umumiy siydik tahlili			+	+	+	1	
	3. Qon bioximiyasi (kreatinin, mochevina)			+	+	+	1	
	4. Koagulogramma			+	+	+	1	
	5. Koptokchalar filtrasiya tezligi			+	+	+	1	

	6. HBsAg ni aniqlash			+	+	+	1	
	7. OITVni aniqlash			+	+	+	1	
	8. AntiHCV ni aniqlash			+	+	+	1	
	9. Qon guruhini aniqlash	-	-	+	+	+	1	
Izoh: Bemorni tekshirish davomida yondosh kasalliklar aniqlangan holatlarda tibbiyot muassasasida ko'rsatmaga asosan qo'shimcha tekshiruvlar amalga oshiriladi.								
Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	Kariotip tekshiruvi (xujayralarda xromosomalar soni, shakli va o'lchamlarini aniqlash)	-	+	+	+	+	1	
	Gormonal tahlillar (testosteron/ digidrottestosteron)	-	+	+	+	+	1	
Izoh: Bemorni tekshirish davomida yondosh kasalliklar aniqlangan holatlarda tibbiyot muassasasida ko'rsatmaga asosan qo'shimcha tekshiruvlar amalga oshiriladi.								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	1. Moyaklar UTT.	-	-	+	+	+	1	
	2. EKG	-	-	+	+	+	1	
	3. ExoKG	-	-	+	+	+	1	
	4. Ko'krak qafasi obzor rentgenografiya	-	-	+	+	+	1	
Izoh: Bemorni tekshirish davomida yondosh kasalliklar aniqlangan holatlarda tibbiyot muassasasida ko'rsatmaga asosan qo'shimcha tekshiruvlar amalga oshiriladi.								
Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	1. Diagnostik laparoskopiya	-	-	+	+	+	1	
	2. Diagnostik sistoskopiya	-	-	+	+	+	1	
Izoh: Bemorni tekshirish davomida yondosh kasalliklar aniqlangan holatlarda tibbiyot muassasasida ko'rsatmaga asosan qo'shimcha tekshiruvlar amalga oshiriladi.								
OShP – oilaviy shifoxona punkti; OP – oilaviy poliklinika; KTMP – ko'p tarmoqli markaziy poliklinika; OITV – odam immun tanqisligi virusi; UTT – ultratovush tekshiruvi; MRT – magnit rezonans tomografiya; MSKT – multispiral kompyuter tomografiya; ExoKG – exokardiografiya; EKG – elektrokardiografiya; KUDT – kompleks urodinamik tekshiruvi								
*STACIONAR DAVOGA KO'RSATMA:								
Gipospadiya va uning asoratlari bilan og'rigan bolalar								

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi							
Nitrofurantoin	5-7 mg/kg v 4 maxal 7 kun. Ichishga.	+	+	+	+	+	5-7 mg/kg	Doza, qabul qilish yo'li va rejim individual tanlanadi.
Sulfometaksazol/ Trimetaprim	12 yoshdan katta bolalarga — 960 mg; 2-6 oylik bolalar — 120 mg (yoki 2,5 ml bolalar suspenziyasi), 6 oylik-5 yosh — 240 mg (yoki 5 ml bolalar suspenziyasi), 6-12 yosh — 480 mg (yoki 10 ml bolalar suspenziyasi). Ichishga, mushak orasiga, vena ichiga, tomchilab. Eng kamida 5 kun.	+	+	+	+	+	280-1920 mg/sutka	Doza, qabul qilish yo'li va rejim individual tanlanadi.
Amoksisillin/ Klavulon kislotasi	12 gacha bolalar: 20- 40 mg/kg/sutka 2-3 maxal. 12 dan katta bolalar yoki tana vazni 40 kg dan yuqori bolalar: 250-500 mg 2-3 maxal/kun yoki 875 mg 2 maxal/kun.	+	+	+	+	+	20-40 mg/kg/sutka	Doza, qabul qilish yo'li va rejim individual tanlanadi.

	Ichishga. Eng kamida 5 kun.							
Sefalosporinlar	40-80 mg/kg/sutka 2-3 maxal. Ichishga, mushak orasiga, vena ichiga, tomchilab. Eng kamida 5 kun.	+	+	+	+	+	40-80 mg/kg/sutka	Doza, qabul qilish yo'li va rejim individual tanlanadi.
Parasetamol	3-12 oylik 60-120 mg. 1-5 yosh –120-240 mg. 5-12 yosh –240-480 mg. Ichishga, 3-4 maxal kuniga.	+	+	+	+	+	Doza, qabul qilish yo'li va rejim individual tanlanadi.	Doza, qabul qilish yo'li va rejim individual tanlanadi.
Ibuprofen	3-12 oylik 50 mg, 1-3 yosh 100 mg, 4-6 yosh 150 mg, 7-9 yosh 200 mg, 10-12 yosh 300mg. Ichishga, 3 maxal	+	+	+	+	+	Doza, qabul qilish yo'li va rejim individual tanlanadi.	Doza, qabul qilish yo'li va rejim individual tanlanadi.

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Digidrotesteron	2,5% - 80 mg	-	-	+	+	+	O'rtacha sutkalik doza 0,1–0,5 g gel	30 g
Testesteron propionat	5%-1 ml	-	-	+	+	+	25–50 mg mushak orasiga xar 3–4 haftada. Kurs: 2–3 in'eksiya; 6–8 hafta davomida;	50–150 mg.

								operasiyagacha.	
--	--	--	--	--	--	--	--	-----------------	--

(REJALI JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davu)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
1. Uretroplastika	-	-	-	+	+
2. Jinsiy olatni rostlash (to'g'rilash)	-	-	-	+	+
3. Bukkal plastika	-	-	-	+	+
4. Fistulektomiya	-	-	-		
Izoh: Amaliyotga ko'rsatmalar: Gipospadiyaning xar qanday shaklida: boshcha, tana, yorg'oq oraliq. Bundan tashqari, xordali gipospadiya, ya'ni tashqi siydik chiqarish teshigi normal joylashgan, lekin jinsiy olat egriligi mavjud bo'lganda. Shuningdek, jarrohlik amaliyotidan keyingi asoratlar: teri-uretra oqmasi, meatostenoz, striktura, uretra divertikuli.					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ushbu nozologiyada maxsus dieta talab etilmaydi

TEZ VA SHOSHILINCH TIBBIY YORDAM KO'RSATISH

Ushbu patologiyada shoshilinch (tez) tibbiy yordam ko'rsatish talab etilmaydi

DISPANSERIZASIYA

(SOG‘LOM KONTINGENT DISPANSERIZASIYASI/”D” NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZASIYASI)

Dispanserizasiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	Shifokor ko‘rigi	+	+	1	1 oy
Izoh: Jarrohlik amaliyotidan so‘ng, stasionardan uyga chiqarilgandan so‘ng 1, 3 va 6 oydan so‘ng.					
Laborator tekshiruvlar					
Izoh:					

REABILITASIYA

Maxsus reabilitasion muolajalar talab etilmaydi

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitasiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	Shifokor ko‘rigi	+	+	1	Ko‘rsatma bo‘yicha
Izoh: Gipospadiya davosidan so‘ng maxsus reabilitatsion chora-tadbirlar talab etilmaydi.					
Laborator tekshiruvlar	1. Urofloumetriya	+	+	1	Ko‘rsatma bo‘yicha
Izoh: Jarrohlik amaliyotidan keyin rivojlanishi mumkin bo‘lgan tashqi siydik chiqarish teshigining torayishiga shubxa bo‘lganda.					